

ת"פ (חיפה) 32061-08-23 - מדינת ישראל נ' סלימאן זידאת,

ת"פ (חיפה) 32061-08-23 - מדינת ישראל נ' סלימאן זידאת, מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 32061-08-23

מדינת ישראל

נגד

סלימאן זידאת,

בית המשפט המחוזי בחיפה

[08.10.2024]

כבוד השופט אמיר טובי, שופט בכיר

ב"כ הנאשם - עו"ד נופר סויסה

גזר דין

ההליך וכתב האישום

1. הנאשם הורשע על סמך הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), ודרישת נכס באיומים, עבירה לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין. הודאת הנאשם ניתנה לאחר שכתב האישום תוקן במסגרת הסדר הטיעון, בגדרו הוסכם כי המאשימה תעתור לגזור על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של שנה לצד רכיבי ענישה נוספים בדמות מאסר מותנה ופיצוי למתלונן באישום השני, ואילו ההגנה תבקש לגזור עליו מאסר לתקופה של 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות.
2. בחלק הכללי של כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") נאמר כי במועדים הרלוונטיים פעל ברחוב קיבוץ גלויות בעיר חיפה מדי יום שבת "שוק פשפשים", במסגרתו מוקמים דוכנים על ידי רוכלים המציעים לממכר את מרכולתם, כאשר ברוב המקרים מדובר בחפצים משומשים המוצעים למכירה. במועדים הרלוונטיים עבד הנאשם בחברת "שוק רמלה לוד".
3. בעובדות האישום הראשון נאמר כי ביום 22.7.2023, סמוך לשעה 5:30, הגיע השוטר יוסף זמואלסון (להלן: "השוטר") אל השוק במטרה להקים דוכן למכירת בגדים משומשים, וזאת במסגרת פעילות סמויה של משטרת ישראל. עם הגעתו, בעודו מתנהל כאזרח המבקש להציב דוכן לממכר בגדים, פרש השוטר מחצלת על מנת להניח עליה את הסחורה. בשלב זה ובטרם הצבת הדוכן, פנו אליו רוכלים שאמרו לו כי עליו לפנות אל הנאשם על מנת שזה יורה לו היכן להציב את הדוכן שלו. בהמשך לכך ניגש השוטר אל הנאשם ואמר לו כי ברצונו לפתוח דוכן. הנאשם הצביע על מיקום בו יוכל השוטר למקם את הדוכן ודרש ממנו תשלום בסך 200 ₪ כתנאי להצבת הדוכן בשוק. השוטר שאל את הנאשם מדוע עליו לשלם, וזה השיב כי במידה ולא ישלם "יהיו בעיות" וכי הוא לא יורשה לפתוח דוכן ולמכור.
5. זמן קצר לאחר מכן, בזמן שהשוטר סידר את הדוכן והחל להניח את הסחורה על המחצלת שעל הקרקע, ניגש אליו הנאשם ואיים עליו בכך שנצמד אליו, עשה תנועת אגרוף בידו ואמר "זה שטח שלי, אל תפתח... זה שלי. תפתח, אני אשרוף אותך עם הבגדים" ומיד לאחר מכן בעט במחצלת. כל זאת, בכוונה להפחיד או להקניט את השוטר. משמאן השוטר לשלם לנאשם, המשיך הנאשם לאיים עליו כדי להניעו לשלם לו, באומרו "אל תפתח. אתה מבין? אני אשבור לך את הראש... אל תפתח, אני אזיין אותך. אתה מבין? תקבל את זה ותלך, סע, קח את זה ותלך הביתה... כוס ראבק, מניאק, טוב? אל תסתכל יא שרמוטה". בהמשך לכך, שילם השוטר לנאשם סכום של 200 ₪ במזומן.
6. נאמר כי במעשיו לעיל איים הנאשם על השוטר בעל פה ובהתנהגות בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו וברכשו, בכוונה להפחידו או להקניטו.
7. באישום השני נאמר כי החל מחודש ספטמבר 2021 ועד ראשית שנת 2023, במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, הקים מ', קטין יליד 4.8.2005 (להלן: "הקטין"), דוכן בשוק לממכר בגדים משומשים וכלי עבודה.
8. בתקופה שאינה ידועה למאשימה בשנת 2022, עת הקים הקטין דוכן בשוק, פנה אליו הנאשם ודרש ממנו לשלם לו סך של 200 ₪, באומרו "הפעם אתה משלם. אם אתה לא משלם, תראה מה אני אעשה". בהמשך לאיומי הנאשם כאמור, ובשל פחדו של הקטין ממנו, שילם לו הקטין את הסכום.
9. נאמר כי במעשיו המתוארים לעיל דרש הנאשם מהקטין כסף בכוונה לגנבו, תוך שימוש באיומים או בכוח. באישום זה יוחסה לנאשם עבירה של דרישת נכס באיומים לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין.
10. בטיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בענייננו, שהם הגנה על שלומה, שלמות גופו ושלמות נפשו של אדם, שמירה על תחושת הביטחון האישי שלו, וכן על הקניין והסדר הציבורי.

11. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה טענה המאשימה כי לא מדובר באירוע ספונטני או במעשים שבוצעו בלהט הרגע, אלא במעשים אשר בוצעו באופן מתוכנן ושגרתית. זאת, כחלק מעבודתו של הנאשם בשוק ובמטרה להשיג שליטה ורווחים בדרכים עברייניות ומתוך בריונות ובצע כסף, באופן הפוגע בביטחונם האישי של הרוכלים בשוק.
12. המאשימה ביקשה מבית המשפט לשדר מסר שאינו סלחני, שכן מדובר בעבירות המזכירות עד מאוד סחיטת דמי חסות, שהן עבירות קשות למיגור. לכן, התבקש בית המשפט ליתן את דעתו לחומרתן ולנסיבות ביצוען ולהטיל על הנאשם ענישה של 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן באישום השני.
13. בפתח טיעוניה לעונש הפנה הסנגור לכך שבמבוא לכתב האישום נאמר כי הנאשם מועסק בחברת "שוק רמלה לוד". חברה זו מפעילה את שוק הפשפשים בחיפה מזה 23 שנים. תפקידו של הנאשם הוא לגבות כספים מאותם רוכלים שמקימים דוכנים ארעיים והדבר נעשה באישור, בסמכות וברשות. לדברי הסנגור, בשל שיקולים שאינם רלוונטיים, מחלוקת בין ועד הסוחרים לוועד הרוכלים, יצא התיק מפרופורציה. לאחר הליך גישור שהתקיים בפני כב' הנשיא שפירא, הוחזר התיק לפרופורציה הראויה. כתב האישום המתוקן הוא בסמכות בית משפט השלום והעבירות החמורות שיוחסו לנאשם בכתב האישום המקורי הומרו לעבירות קלות בהרבה.
14. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה באישום הראשון נאמר כי בליל האירוע הגיע הנאשם לשוק וישן בקבינה של משאית, וכי בשעה 5:30 בבוקר הוא נדרש להסדיר עבודתם של 80 סוחרים. או אז, מגיע השוטר הסמוי ובין הצדדים מתנהל סיג ושיח, עד שלבסוף הנאשם מתפוצץ ואומר לשוטר את הדברים המיוחסים לו בכתב האישום. הסנגור הגיש את תמליל השיחה עם השוטר מתוך תיק החקירה, המלמד על השתלשלות והתלקחות השיחה בין הצדדים. באשר לאישום השני, טען הסנגור כי אותו קטין הגיע מספר פעמים לשוק והקים לעצמו דוכן, תוך שהוא מתעלם מהנאשם. נאמר כי הנאשם אינו הבעלים של השוק והוא נדרש לתת דין וחשבון לממונים עליו. ככל שהיה מתגלה חסר בתקבולים, היו באים אליו בטענות על כך שקיבל כספים אותם לא העביר. לכן פנה הנאשם אל הקטין בבוטות ואמר דברים שלא צריכים היו להיאמר. על כך הוא מצר ומתחרט.
15. הסנגור הוסיף כי מדובר בנאשם בן 52, ללא הרשעות קודמות, בעל שלוש שנות לימוד בלבד, שאינו יודע קרוא וכתוב. הנאשם עובד מזה 20 שנים בשווקים ומסתובב ברחבי הארץ כדי להביא פרנסה למשפחתו. עבודתו כרוכה במגע עם אוכלוסייה קשה וחיכוך יום-יומי עם סוחרים ורוכלים. הוא מעולם לא הסתבך עם החוק וניתן להיווכח משיחתו עם השוטר הסמוי כי הוא נעדר דפוסי התנהגות עברייניים.
- בנסיבות, ביקשה ההגנה להטיל על הנאשם עונש ברף הנמוך בדמות 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. דברו האחרון של הנאשם
16. בדברו האחרון אמר הנאשם כי הוא בן 52 וכי מעולם לא היה מעורב בעבירות על החוק. לדבריו, הוא עשה את עבודתו ומתנצל על הדרך בה נהג, שהייתה שגויה.

17. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בהן הרשע הנאשם הם הגנה על שלמות גופו ושלמות נפשו של האדם, הגנה על תחושת הביטחון האישי שלו ושל הציבור בכללותו וכן השמירה על הסדר הציבורי. מידת הפגיעה בערכים אלו בנסיבות ענייננו היא במדרג נמוך של חומרה.
18. בכתב האישום נאמר אמנם כי הנאשם מועסק בחברת "שוק רמלה לוד", אך לא צוין מה תפקידה של החברה הנ"ל בניהול שוק הפשפשים בחיפה. מדברי הסנגור עולה כי החברה מנהלת את השוק מזה שנים רבות, וכי תפקידו של הנאשם כולל את הסדרת עבודתם של הרוכלים השונים המציגים את מרכולתם וגביית התשלומים המתחייבים מכך.
19. בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לכך שמדובר באירוע שלא היה כרוך בכל תכנון או התארגנות, אלא פרץ באופן ספונטני בלהט הרגע. בחינת תמליל השיחה שהתנהלה בין השוטר הסמוי לבין הנאשם מלמדת כי השוטר לא הרפה מהנאשם. גם לאחר שזה אמר לו שהצבת דוכן בשוק כרוכה בתשלום בסך 200 ₪ וגם לאחר שהנאשם התחייב למסור לשוטר קבלה בגין אותו תשלום, המשיך השוטר להמטיר על הנאשם שאלות כגון "מה יקרה אם אפתח דוכן ולא אשלם?", "מדוע אני צריך לשלם?", ועוד כהנה שאלות חוזרות ונשנות עד שפקעה סבלנותו של הנאשם. בסופו של דבר, אמר הנאשם את דברי האיום המיוחסים לו בכתב האישום, המגיעים כדי העבירה הפלילית בה הורשע. יחד עם זאת, יש לבחון את הדברים בהקשרם ובנסיבות בהן נאמרו.
- גם האירוע השני התלקח באופן ספונטני, לאחר שהקטין, אשר הציב דוכן בשוק, סירב לשלם סך 200 ₪ לנאשם. איומו של הנאשם על הקטין הובילו לכך שהלה שילם את הסכום שנדרש בשל פחדו מהנאשם.
20. בחנתי את הפסיקה אותה הציגה בפניי המאשימה ומצאתי כי ברובה היא מתייחסת לנסיבות חמורות בהרבה מהנסיבות בענייננו. כך למשל בע"פ 7538/11 גיגי נ' מדינת ישראל (21.2.2012) מדובר היה במערער שהורשע בשתי עבירות של דרישת נכס באיומים, וצירף תיקים נוספים, בהם הורשע בעבירות של איומים, היזק בזדון, הטרדה באמצעות מתקן בזק והחזקת סם לצריכה עצמית. בע"פ 1938/13 גרבאן נ' מדינת ישראל (27.2.2014), הורשע המערער בעבירות של דרישת נכס באיומים והחזקת סכין, כאשר נכנס לחנות, איים על המתלוננת באמצעות סכין ודרש ממנה כסף. הוא הדין בע"פ 9218/11 פלוני נ' מדינת ישראל (5.6.2012), שם מדובר היה במערער שהורשע בעבירת דרישת נכס באיומים והחזקת סכין שלא כדיון, באמצעות איים על שני קטינים. מדובר בנסיבות אחרות וחמורות בהרבה מענייננו, שאינן מלמדות על הענישה המתחייבת במקרה דנא.
21. לאחר שבחנתי את נסיבות ביצוע העבירות בענייננו, את הערכים המוגנים שנפגעו ואת מדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל. גזירת העונש בתוך המתחם
22. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם, נתתי דעתי לכך שמדובר במי שאין לחובתו הרשעות קודמות כלשהן וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. בנוסף, הבאתי בחשבון את הודאתו של הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, שלא זו בלבד שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי יקר, אלא מבטאת נטילת אחריות מצדו על מעשיו.
23. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות מיום 29.9.2024. הנאשם ירצה את עבודות השירות במרכז יום לזקן בנצרת, רחוב רואס אלג'יבאל 20 בנצרת, ויועסק בהיקף של חמישה ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק.
- הנאשם יחל לרצות את עבודות השירות ביום 19.1.2025 ובמועד זה עליו להתייצב בשעה 8:00 ביחידת ברקאי, עבודות שירות - מתחם כלא מגידו, לצורך קליטה והצבה.
- הנאשם מוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים, המצריכים התייצבות רציפה ומילוי הנחיות החוק והממונים עליו, וכי כל חריגה מכללים אלו עלולה להוביל להפסקת ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות ונשיאת יתרת העונש תחת מאסר בפועל.
- ב. 3 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים כל עבירת איומים או עבירה של דרישת נכס באיומים ויורשע בגינה.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.
- ניתן היום, ו' תשרי תשפ"ה, 08 אוקטובר 2024, במעמד הנוכחים.